

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ «ЗАМОНАВИЙ УЙ-ЖОЙ ҚУРИЛИШИ – ҚИШЛОҚ ЖОЙЛАРИНИ КОМПЛЕКС РИВОЖЛАНТИРИШ ВА ҚИЁФАСИНИ ЎЗГАРТИРИШ ҲАМДА АҲОЛИ ҲАЁТИНИНГ СИФАТИНИ ЯХШИЛАШ ОМИЛИ» МАВЗУСИДАГИ ХАЛҚАРО КОНФЕРЕНЦИЯНИНГ ОЧИЛИШ МАРОСИМИДАГИ НУТҚИ

Хурматли конференция иштирокчилари, хонимлар ва жаноблар!

Сиз, азиз меҳмонларимиз, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Халқаро валюта жамғармаси, Жаҳон банки, Осиё тараққиёт банки, Ислам тараққиёт банки, АСЕАН, ЮНЕСКО каби нуфузли халқаро ташкилотлар, молия институтлари ҳамда бошқа тузилмалар вакиллари, уй-жой қурилиши соҳасидаги йирик компаниялар раҳбарлари ва етакчи мутахассислари – бугунги конференциянинг барча қатнашчиларини кутлаш, ушбу форумда иштирок этаётганингиз учун ўзининг чуқур ҳурматини ва самимий миннатдорлигини изҳор этиш менга катта мамнуният бағишлайди.

Уй-жой қурилиши соҳаси ўткир ижтимоий муаммоларни ҳал этиш учун улкан аҳамиятга эга экани, қурилиш билан боғлиқ кўплаб тармоқлар ва бутун мамлакат иқтисодиётининг мутаносиб ривожланиши ҳамда барқарор ўсиш суръатларини таъминлайдиган энг муҳим омил эканини ҳисобга оладиган бўлсак, бугунги конференция учун танланган қишлоқда уй-жой қурилишининг роли ҳақидаги мавзунинг долзарблиги тўғрисида гапириб ўтиришнинг ҳоҳати бўлмас керак.

Эксперт марказларининг маълумотларига кўра, иқтисодий ривожланган давлатларда инвестициялар таркибидан умумий сармоялар ҳажмининг 20 фоизидан 40 фоизигача бўлган улуши

айнан уй-жой қурилиши соҳасига тўғри келаётгани албатта бежиз эмас. Бугунги кунда уй-жой қурилиши ва иқтисодиётнинг мазкур соҳа билан боғлиқ тармоқларини ривожлантириш молия тизимини шакллантириш ва барқарор ривожлантиришнинг энг муҳим бўғинларидан бири ҳамда банклар активлари ва ишончли ресурс базасининг мустақкам манбаи бўлиб қолмоқда.

Бу ҳолат жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози ҳамон давом этаётган ҳозирги шароитда алоҳида аҳамият касб этмоқда.

Кредит маблағлари билан етарлича таъминланаётганга қарамадан, бу маблағлар якуний истеъмолчи, яъни иқтисодиётнинг реал секторига етиб бормаётгани глобал молиявий-иқтисодий инқироздан чиқиб жиддий тўсиқлардан бири экани сир эмас. Ҳолбуки, асосий захира валюталарини чиқарадиган эмитент мамлакатларда фоиз ставкалари даражаси ниҳоятда паст. Айрим ҳолларда бу ставкалар ноль қийматигача тушиб кетаётганига эса ишончи қийин.

Мухтасар айтганда, кредит ресурслари ҳажмининг етарлилиги кўплаб ҳолатлар, биринчи навбатда, 2008 йилда глобал молиявий-иқтисодий инқирозни юзага келтирган жиддий сабабларнинг бартараф этилмагани туфайли, афсуски, иқтисодиётнинг жонлантирадиган туртки ва омилга ай-

лана олмаяпти.

Бундай шароитда уй-жой қурилиши ва у билан биргаликда ривожланган инфратузилма – коммунал ва ижтимоий сектор, транспорт ва коммуникация тармоқлари, замонавий қурилиш материаллари ҳамда конструкцияларини ишлаб чиқариш капитал ва инвестицияларни жалб этиш, шунингдек, энг мураккаб ва жиддий ижтимоий масалалардан бири – аҳоли бандлиги муаммосини ҳал этишнинг гоят мақбул ва самарали соҳаси сифатида хизмат қила оладиган ҳамда хизмат қилиши лозим бўлган йўналишга айланмоқда.

Ақсарият давлатларнинг тарихий тажрибаси шундан далолат берадики, уй-жой қурилиши ва инфратузилма соҳасини тараққиётнинг устувор йўналиши сифатида белгилаш миллий иқтисодиётни қайта тиклашнинг ҳал қилувчи воситаси бўлиб хизмат қилади. Масалан, Буюк депрессия деб аталган 1930-йиллардаги инқироз даврида АҚШда Президент Рузвельт яқна тартибдаги уй-жой қурилишини кредит билан таъминлаш тизимини жорий қилди ва бу ислохот иқтисодий ўсишни тиклашда ҳал қилувчи аҳамият касб этди.

Ўз вақтида Германия, Буюк Британия, Скандинавия давлатлари ва бошқа мамлакатларда иқтисодиётнинг рағбатлантириш ҳамда қайта тиклаш мақсадида ана шундай дастурлар қабул қилинган.

(Давоми 2-саҳифада)

ИСЛОМ ТАРАҚҚИЁТ БАНКИ ПРЕЗИДЕНТИ АҲМАД МУҲАММАД АЛИНИНГ НУТҚИ

Мухтарам Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Жаноби Олийлари!

Конференция иштирокчилари,

Хонимлар ва жаноблар! Бугун ушбу конференцияда маъруза қилиш ва бу ерда тўпланган хурматли олимлар, сиёсатчилар, мутахассисларга банкимизга аъзо мамлакатлар ва ҳамжамиятлар учун муҳим аҳамиятга эга ва келажакка дахлдор мавзу юзасидан мурожаат қилиш менга катта мамнуният бағишлайди.

Ислам тараққиёт банки гуруҳи номидан Ўзбекистон Республикаси раҳбарияти ва халқига самимий қабул ва меҳмондўстлик, жаҳонга ўзининг бой тарихи билан машуру ушбу гўзал шаҳар – Тошкентда ҳаётини муҳим мавзуда мазкур конференцияни ташкил этгани учун миннатдорлик билдиришга ижозат бергайсизлар.

Биз Ўзбекистон раҳбар-

иятининг қишлоқ ҳудудларини комплекс ривожлантириш дастурини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш орқали ижтимоий-иқтисодий тараққиёт масалаларига бағишланган ушбу халқаро форумни ташкил этиш ташаббусини юксак қадрлаймиз.

Айниқса, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Жаноби Олийларига мазкур тадбирни қўллаб-қувватлагани учун самимий миннатдорлик изҳор этмоқчиман. Халқаро ва миллий ташкилотлар, хусусий сектор ва илмий доираларнинг ушбу муҳим анжуманга катта қизиқиш билдиригандан хурсандман.

Ушбу халқаро конференция Ўзбекистон Республикаси раҳбарияти, унинг тараққиёт йўлидаги халқаро ва миллий ҳамкорларининг қишлоқ жойларини модернизация қилиш, қишлоқ аҳолиси ҳаёт даражасини яхшилаш, иқтисодий ривожланиш ҳамда аҳоли бандли-

гини оширишга оид мақсадларни рўйбга чиқаришга интилишининг ёрқин далилидир.

Анжуман натижалари қишлоқ ҳудудларини тубдан ўзгартириш ва ривожлантиришни режалаштираётган ёки бундай эзгу ишларни бошлашга киришаётган, бу борада Ўзбекистоннинг муваффақиятли тажрибасидан фойдаланиши мумкин бўлган бошқа мамлакатлар учун ҳам катта аҳамиятга эга.

Шу муносабат билан Ислам тараққиёт банки гуруҳи номидан Ўзбекистон ҳукумати Президент Ислам Каримов раҳнамолигида амалга ошираётган улкан сайёҳаракатлари – қишлоқни ривожлантириш борасида халқаро ҳамкорлар билан биргаликда самарали ташаббусларни рўйбга чиқаришга қаратилган кенг қамровли ишлари учун миннатдорлик билдиришни истардим.

(Давоми 3-саҳифада)

ОСИЁ ТАРАҚҚИЁТ БАНКИ ВИЦЕ-ПРЕЗИДЕНТИ ШИАО ЖАОНИНГ НУТҚИ

Президент Ислам Каримов Жаноби Олийлари!

Конференция иштирокчилари, хонимлар ва жаноблар!

Авалло, Ўзбекистонга яна бир бор келиш ва ушбу нуфузли халқаро конференцияда иштирок этиш имкониятига эга бўлганимдан гоят мамнунман.

Дунёдаги барча давлат барқарор ва мутаносиб иқтисодий ривожланишга эришиш йўлини изламоқда. Ўзбекистонни ривожлантириш бўйича давлат стратегиясининг амалга оширилиши жаҳондаги мавжуд иқтисодий ўзгарувчанликка қарамай, юксак самараларга эришиш имконини бермоқда. Ўзбекистон жаҳон иқтисодий инқирози шароитида иқтисодий ривожланишнинг юқори суръатлари-

ни сақлаб келаётган дунёдаги санокли давлатлардан биридир. Мамлакат йиллик ўсиш суръатлари бўйича жаҳондаги ўртача суръаткидан анча юқори натижаларни қўлга киритмоқда.

Президент Ислам Каримовнинг ўтган йил якунларига бағишланган маърузасида таъкидланганидек, Ўзбекистоннинг жадал ва барқарор ривожланиши аҳоли жон бошига реал даромадини 8 баравар ошириш имконини берди. Айни пайтда Ўзбекистоннинг ижтимоий ривожланиш соҳасидаги салмоқли ютуқларини ва мамлакат фаровонлиги йил сайин ошиб бораётганини таъкидлаш лозим.

Мен, фурсатдан фойдаланиб, Президент Ислам Каримовни ана шу улкан ютуқлар билан самимий таб-

риклайман. Ўзбекистон иқтисодиётини оқилона бошқариш ва макроиқтисодий асосни мустаҳкамлаш орқали барча мамлакатларга хос муаммоларни муваффақиятли ҳал этган ҳолда тараққиёт йўлидан изчил қадамлар билан бормоқда. Ўзбекистон – Марказий Осиёдаги иқтисодиётни жадал ривожлантирган давлатлардан биридир. Шу боис Ўзбекистон 2020 йилга бориб ўртачадан юқори даромадга эга давлатга айланишидек ўзининг эзгу мақсадида эришиши мумкин. Мамлакат олдида турган навбатдаги вазифалар ривожланишнинг юқори суръатларини таъминлаш, янги иш ўринларини яратиш, аҳолининг ижтимоий аҳолини янада яхши-лашдан иборатдир.

(Давоми 3-саҳифада)

МАМЛАКАТИМИЗ БУЮК КЕЛАЖАГИНИНГ МУСТАҲКАМ АСОСИ

ТОШКЕНТДАГИ СИМПОЗИУМЛАР САРОЙИДА 17 АПРЕЛЬ КУНИ ПРЕЗИДЕНТИМИЗ ИСЛОМ КАРИМОВ ТАШАББУСИ БИЛАН ТАШКИЛ ЭТИЛГАН «ЗАМОНАВИЙ УЙ-ЖОЙ ҚУРИЛИШИ – ҚИШЛОҚ ЖОЙЛАРИНИ КОМПЛЕКС РИВОЖЛАНТИРИШ ВА ҚИЁФАСИНИ ЎЗГАРТИРИШ ҲАМДА АҲОЛИ ҲАЁТИНИНГ СИФАТИНИ ЯХШИЛАШ ОМИЛИ» МАВЗУИДА ХАЛҚАРО КОНФЕРЕНЦИЯ БЎЛИБ ЎТДИ.

Анжуманда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Халқаро валюта жамғармаси, Жаҳон банки, Осиё тараққиёт банки, Ислам тараққиёт банки, Жануби-Шарқий Осиё мамлакатлари уюшмаси (АСЕАН), ЮНЕСКО ва бошқа нуфузли халқаро ташкилотлар раҳбарлари ва вакиллари, АҚШ, Хитой, Жанубий Корея, Япония, Буюк Британия, Франция, Германия, Испания, Италия, Ҳиндистон, Россия каби олтимдан зиёд мамлакатдан 300 дан ортиқ олим, мутахассис ва эксперт иштирок этди.

Конференция Ўзбекистонда қишлоқ жойларининг қиёфасини тубдан ўзгартириш, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий жиҳатдан комплекс ривожлантириш, аҳоли бандлиги ва унинг даромадларини оширишнинг устувор йўналиши ҳамда муҳим шарт сифатида белгиланган намунавий лойиҳалар асосида қишлоқ аҳоли пунктларини обод этиш ва яқна тартибдаги замонавий уй-жой қурилишига доир дастурлар ижроси натижаларини ҳар томонлама чуқур ўрганиш, халқаро ҳамжамият ва хорижий экспертларни мамлакатимизда ушбу соҳада эришилаётган ютуқлар билан кенг таништиришга бағишланди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов халқаро конференциянинг очилиш маросимида нутқ сўзлади. Мустақиллик йилларида Президентимиз Ислам Каримов раҳнамолигида муқаддас ва гўзал Ватани-

мизни ҳар томонлама обод қилиш, эркин ва фаровон ҳаёт барпо этишдек олий мақсад йўлида амалга оширилаётган бекиёс ишлар ўзининг юксак самараларини бермоқда. Эл-юрт ободлиги ва фаровонлигини таъминлаш барча соҳадаги

ислохот ва ўзгаришларнинг бош мақсади этиб белгилангани, халқимиз ўртасида "Ободлик кўнглидан бошланади" деган чуқур мазмунли ҳикमत тобора кенг тарқалиб, одамларимиз ўз уйи, ўз юртини гўзал ва обод қилиб, шундан ўзи мамнун

бўлиб яшаётгани шаҳар ва қишлоқларимизнинг бугунги тароватида яққол намоён бўлмоқда. Айниқса, кейинги йилларда мамлакатимизнинг турли ҳудудларида янги пайдо бўлган ҳамда янги аср қишлоқлари деб юритилаётган кўркам ва

чиروي, ўзаро меҳр-оқибат, аҳиллик, файз ва барака ҳукмрон аҳоли манзиллари мана шундай олижаноб мақсадларимизнинг амалдаги ифодаси, юртимизни дунёга танитишнинг муҳим омили бўлмоқда.

(Давоми 4-саҳифада)

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ 17 АПРЕЛЬ КУНИ ОҚСАРОЙДА «ЗАМОНАВИЙ УЙ-ЖОЙ ҚУРИЛИШИ – ҚИШЛОҚ ЖОЙЛАРИНИ КОМПЛЕКС РИВОЖЛАНТИРИШ ВА ҚИЁФАСИНИ ЎЗГАРТИРИШ ҲАМДА АҲОЛИ ҲАЁТИНИНГ СИФАТИНИ ЯХШИЛАШ ОМИЛИ» МАВЗУИДАГИ ХАЛҚАРО КОНФЕРЕНЦИЯДА ИШТИРОК ЭТИШ УЧУН МАМЛАКАТИМИЗГА ТАШРИФ БУЮРГАН ИСЛОМ ТАРАҚҚИЁТ БАНКИ ПРЕЗИДЕНТИ АҲМАД МУҲАММАД АЛИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ.

Давлатимиз раҳбари меҳмонни юртимизга ташрифи билан кутлар экан, Ислам тараққиёт банкининг аъзо мамлакатларда муҳим ижтимоий ва иқтисодий дастур ва лойиҳаларни қўллаб-қувватлаш орқали изчил ривожланиш ва барқарорлиқни таъминлаш бўйича олиб бораётган бунёдкорлик ишлари Ўзбекистонда юксак баҳолашни таъкидлади.

Ислам Каримов Аҳмад Муҳаммад Алининг нуфузли халқаро молия ташкилоти раҳбари сифатида мамлакатимиз билан ҳамкорликни янада кенгайтириш масалаларига алоҳида эътибор қаратаётганини, Ўзбекистоннинг турли соҳалардаги ташаббусларини фаол қўллаб-қувватлаётгани ҳамда юртимизда ўтказилаётган бугунги даврнинг долзарб масалаларига бағишланган халқаро конференцияларда ўзининг анжуман мавзуси чуқур ва ҳар томонлама таҳлил этилган мавзуларини билан доимий равишда иштирок этиб келаётганини араб дунёсининг Ўзбекистонга бўлган юксак ҳурмат-эҳтирими ифодаси сифатида қаралишини алоҳида таъкидлади.

Аҳмад Муҳаммад Али ҳар гал юртимизга келганида улкан ўзгаришлар, юксалишга интилишнинг буюк самаралари, янги-янги хайрли ташаббуслар натижаларига гувоҳ бўлишини таъкидлади. Меҳмон қайд этганидек, Президент Ислам Каримов юритаётган оқилона сиёсат натижасида мамлакатда барча соҳаларда катта муваффақиятларга эришилмоқда. Илгари Ўзбекистон асосан пахта етиштирувчи улка сифатида танилган ва экспортнинг деярли барчаси пахта хом-ашёсига тўғри келган бўлса, бугун мамлакат экспортда пахтадан улуши 10 фоиздан ошмайди. Иқтисодий соҳада амалга оширилаётган туб ислохотлар натижасида Ўзбекистон тайёр маҳсулотлар, шу жумладан автомобиллар экспорт қилувчи давлатга айлангани таҳсинга сазовордир. Қишлоқ жойларида намунавий лойиҳалар асосида замонавий уй-жойлар барпо этиш дастури буюк гоя ва эзгу ташаббус бўлиб, Президент Ислам Каримов узоқни кўлаб сиёсат юритадиган раҳбар эканини яна бир бор тасдиқлайди. Ўзбекистоннинг бу соҳадаги модели минтақадаги ва умуман дунёдаги бошқа давлатлар учун намунадир. Мазкур халқаро конференция ана шу мақсадларга ҳам хизмат қилади, деди Ислам тараққиёт банки президенти.

Жорий йилда мамлакатимизда ИТБ билан муносабатларнинг ўн йиллиги нишонланмоқда. Утган давр мобайнида юксак даражадаги ўзаро англашув ва мазмунан қатор муваффақиятли лойиҳалар билан тўлдирилган яқин ҳамкорлик қарор топтирилди.

Ушбу нуфузли халқаро молия ташкилоти билан ҳамкорлик доирасида қиймати 186,4 миллион АҚШ долларига тенг 10 лойиҳа амалга оширилди. Ҳозирги вақтда қиймати 640,9 миллион долларлик яна 10 лойиҳанинг ижроси давом этмоқда. 9 лойиҳани амалга оширишга тайёргарлик кўрилмоқда, уларнинг молиявий қиймати 877,9 миллион долларга тенг.

Шунингдек, техникавий ҳамкорлик доирасида ИТБ томонидан Ўзбекистонга 12 лойиҳа учун 2,7 миллион долларлик грантлар ажратилган.

ИТБ раҳбарининг Ўзбекистонга бу галги ташрифи асносида қиймати 36 миллион АҚШ долларига тенг "Тошкент шаҳрининг ташиқ еришти тизимларини модернизация қилиш ва уларга энергия тежайдиган технологияларни татбиқ этиш" лойиҳаси бўйича молиявий битим имзоланди.

Ислам тараққиёт банки мамлакатимиз санаяти модернизациялаш, техник ва технология қайта жиҳозлашга ҳамда инфратузилмага оид лойиҳаларни амалга оширишда Араб мувофиқлаштириш гуруҳининг молия институтлари, жумладан, Саудия тараққиёт жамғармаси, Кувейт араб иқтисодий тараққиёт жамғармаси, ОПЕК жамғармаси, Абу Даби тараққиёт жамғармасининг инвестиция ва кредитларини жалб қилиш борасида асосий мувофиқлаштирувчидир.

Хусусий секторни ривожлантириш бўйича Ислам корпорацияси билан кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувватлашга доир лойиҳаларни амалга ошириш Ислам тараққиёт банки гуруҳи билан ҳамкорликнинг муҳим йўналишларидандир. Корпорация томонидан кичик бизнес лойиҳаларини молиялаштириш учун ажратилган маблағларнинг умумий ҳажми 83 миллион долларни ташкил этади.

Музокарада муносабатлар истиқболи ҳамда янги ўзаро манфаатли лойиҳалар ишлаб чиқиш ва амалга ошириш масалалари кўриб чиқилди.

Аҳмад Муҳаммад Али самимий қабул учун Ислам Каримовга миннатдорлик изҳор этиб, ИТБ Ўзбекистон билан бундан кейин ҳам самарали ҳамкорликни давом эттиришга тайёр эканини таъкидлади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ «ЗАМОНАВИЙ УЙ-ЖОЙ ҚУРИЛИШИ – ҚИШЛОҚ ЖОЙЛАРИНИ КОМПЛЕКС РИВОЖЛАНТИРИШ ВА ҚИЁФАСИНИ ЎЗГАРТИРИШ ҲАМДА АҲОЛИ ҲАЁТИНИНГ СИФАТИНИ ЯХШИЛАШ ОМИЛИ» МАВЗУСИДАГИ ХАЛҚАРО КОНФЕРЕНЦИЯНИНГ ОЧИЛИШ МАРОСИМИДАГИ НУТҚИ

(Боши 1-саҳифада)

Хурматли конференция қатнашчилари!

Ўзбекистонда амалга оширилаётган модель – қишлоқда уй-жой қуришни комплекс амалга ошириш дастурининг мазмун-моҳиятини баён этишдан олдин мамлакатимизни иқтисодий, ижтимоий ривожлантириш ва модернизация қилишнинг ана шу энг муҳим соҳасида яқин-яқингача қандай муаммолар тўпланиб қолгани, ҳақиқий аҳвол қандай бўлгани ҳақида қисқача тўхталиб ўтишга ижозат бергайсиз.

Бу соҳанинг бош хусусияти шунда эдики, у деярли бошқарилмас, бошқача айтганда, ўзбошимчалик авж олган эди.

Бу аслида нимани аниқлар эди?

Қишлоқда уй-жойлар аҳоли пунктларини барпо этишда қўлланчи зарур бўлган бош режаларсиз қурилар, ҳудудларнинг ўзига хос табиий ва иқлим хусусиятлари, Ўзбек оиласининг миллий анъаналарини ҳисобга олиб, пухта ишлаб чиқилган намунавий уй-жой лойиҳалари йўқ эди.

Ўзи ҳам буюртмачи, ҳам қурувчи бўлган қишлоқ аҳолисининг имкониятлари чекланган, шунингдек, қурилиш материалларининг доимий танқислиги ҳамда қишлоқда ривожланган қурилиш санъати бўлмагани учун бу борадаги ишлар ўз ҳолига ташлаб қўйилган эди. Бошқача айтганда, уй-жойлар қўлбола қурилиш материаллари – хом гиштдан қурилар, хоналарига ёғочдан поли қилинмас, том ёпиш материалли сифатида асосан асбест шиферлардан фойдаланилар эди.

Бош режасиз қурилган уй-жойларни коммунал қулайликлар билан таъминлаш, ичимлик суви тармоғига, электр энергияси ва газ тармоғига улаш борасида жиддий муаммолар пайдо бўлар эди.

Янги қурилган уй эгаларининг тиббиёт муассасалари, мактаблар, болалар боғчалари, савдо шохобчалари, бозорлар, ҳовлисига олиб борадиган йўл, яъни оиланинг қулай шароитида яшаши учун зарур бўлган инфратузилма билан таъминланганда қандай муаммоларга дуч келгани ҳақида гапириб ўтирмасам ҳам бўлади.

Хозирги вақтда Ўзбекистон аҳолисининг қарийб 50 фоизи, яъни 15 миллионга яқин одам қишлоқ жойларида истиқомат қилаётганини ҳисобга оладиган бўлсак, бугунги кунда ушбу соҳада ҳал қилишимиз лозим бўлган мураккаб вазифаларнинг кўлами ва миқдосини тасаввур этиши қийин эмас.

Бу борада шунини инобатга олиш керакки, Ўзбекистонда қишлоқ жойларида ҳар йили 150 мингдан ортиқ янги оила вужудга келмоқда, мустақил тараққиётимиз йилларида эса қишлоқларимизда 2 миллион 600 мингдан зиёд ёш оила пайдо бўлди ва улар ўз уйига эга бўлишга эҳтиёж сезмоқда. Шу муносабат билан **ҳозирги кунда қишлоқ жойларида яқка тартибда уй-жой қуриш бўйича узоқ йиллар мобайнида шакллانган**

ёндашувлар, усул ва амалиётни қайта қўриб чиқиш вақти келгани, буни ҳаётнинг ўзи илгари сураётгани янада яққол аён бўлмоқда.

Ўзбекистонда амалга оширилаётган Қишлоқ жойларида намунавий лойиҳалар асосида яқка тартибдаги уй-жойлар қуриш дастурининг муҳим хусусиятлари, долзарблиги, унга бўлган талаб ва эҳтиёжнинг принципиал хусусиятлари нималардан иборат?

Бу борада биринчи навбатда ҳал этиш лозим бўлган принципиал масалалардан бири – уй-жой қурилишининг қонунчилик, ҳуқуқий ва норматив базасини тубдан қайта қўриб чиқиш ҳамда ислоҳ этишдан иборат эди.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясида мустақамланган хусусий мулкнинг дахлсизлиги ҳақидаги принципга асосланган ҳолда қабул қилинган Уй-жой ва Шаҳарсозлик кодекслари, Ўзбекистон Республикасининг «Ипотека тўғрисида»ги қонуни, бошқа қонун ва меъёрий ҳужжатларда мулкдорнинг уй-жой ҳамда у барпо этилган ер участкасига муддатсиз эгалик қилиш ва уни мерос қилиб олиш ҳуқуқи мустақамлаб қўйилган.

Қишлоқ аҳолисига яқка тартибда уй-жой қуриш учун ер участкалари бир оилага 6 сотих ҳисобига умрбод мерос қилиб олиш ҳуқуқи билан бепул ажратилаётганини алоҳида таъкидлашни истардим. Бу эса бизнинг ер ресурсларимиз чекланган шароитда нихоятда катта аҳамиятга эгадир.

Тасдиқланган меъёрий ҳужжатларга мувофиқ, қишлоқ жойларида уй-жой массивларини қуриш ишлари яқка тартибда уй-жой қурувчи ташкилотлар томонидан ишлаб чиқилган ва маъқулланган намунавий лойиҳалар асосида, муҳандислик-коммуникация, ижтимоий ва бозор инфратузилмаси объектлари билан биргаликда барпо этилмоқда. Республика ва маҳаллий бюджетлар ҳисобидан автомобиль йўллари, ички коммуникация тармоқларини қуриш, сув, газ ва энергия таъминотини йўлга қўйиш албатта амалга оширилиши лозим бўлган муҳим шартлардандир.

Янги уй-жой массивларида яшайдиган аҳоли сонини инобатга олиниб, мактаблар, болалар боғчалари, қишлоқ врачлик пунктлари, савдо шохобчалари ва спорт иншоотлари ҳам намунавий лойиҳалар асосида барпо этилмоқда.

Қишлоқларда уй-жой комплексларини қуришда муҳандислик-коммуникация инфратузилмаси билан бир қаторда янги турдаги сервис ва электрон хизматлар кўрсатиш объектларини барпо этиш ҳамда ишга тушириш ҳам алоҳида эътиборга лойик масалалардандир.

Бу билан мен нима демокриман? Бу ўринда янги, замонавий уй-жойлар барпо этиш билан бирга қишлоқдаги уйлар, қишлоқдаги оилаларга энг замонавий компьютерлар, ахборот-коммуникация технологиялари, замонавий телекоммуникация тизими, интернет кириб бораётгани ҳақида сўз

бормоқда. Энг асосийси, қишлоқ аҳолиси учун деярли янги бўлган бундай турдаги хизматлар одамлар эҳтиёжини таъминлаш билан бирга, қишлоқ касб-хунар қоллежларида таълим олган ва касб эгаллаган минглаб, ўн минглаб йигит-қизларни иш билан банд этиш имконини бермоқда.

Фарзандларимиз, униб-ўсиб келаётган ёш авлод учун бу қанчалик муҳим аҳамиятга эга эканини ўзингизга бир тасаввур қилинг. Буни сўз билан ифода этиб бўлмайди.

Шу ўринда яқка тартибда уй-жой қурилишига кредит ажратиш механизмига эътибор қаратишни истардим. Қишлоқда яшайдиган одам унинг намунавий лойиҳасини танлаганидан сўнг дастлабки бадал сифатида уй қийматининг 25 фоизи миқдоридagi ўз маблағини тўлайди. Унга қулай шартлар асосида узоқ муддатга – 15 йилга имтиёзли фойз ставкаси бўйича – биринчи йил белгиланган фойзи тўламоқчи шарт билан – 7 ўзи миқдоридagi ипотека кредити берилди. Бу Марказий банкнинг йиллик 12 фоизи миқдоридagi белгиланган қайта молиялаш ставкасидан анча пастдир.

Қишлоқ жойларида яқка тартибда уй-жой қуриш бўйича комплекс ишларни амалга ошириш учун яхлит институционал тузилма ташкил этилди.

Намунавий уй-жойларни лойиҳалаштириш, ижтимоий ва муҳандислик-коммуникация инфратузилмасига эга бўлган уй-жой массивларини комплекс қуриш режасини ишлаб чиқиш «Қишлоқ қурилиш лойиҳа» иختисослаштирилган лойиҳа-тадқиқот институти зиммасига юклаган. Шу билан бирга, мазкур институти қурилиш ишлари бажарилиши устидан муаллифлик назоратини ҳам амалга оширмоқда.

Намунавий лойиҳалар асосида яқка тартибдаги уй-жойлар қурилишини кредит асосида молиялашни шу мақсадда ташкил этилган «Қишлоқ қурилиш банк» акциядорлик-тижорат банки амалга оширмоқда. Унинг низом жамғармаси бугунги кунда қарийб 130 миллион доллар миқдоридagi маблаққа тенгдир.

Мазкур банк ташкил этилганидан буён ўтган тўрт йил мобайнида қишлоқда 23,6 минг нафар яқка тартибда уй-жой қурувчига қиймати 677 миллион доллардан зиёд ипотека кредитлари берилди.

Банк нафақат аҳоли, балки қишлоқда уй-жой ва ишлаб чиқариш ҳамда ижтимоий инфратузилма объектларини барпо этаётган қурилиш ташкилотлари, шунингдек, қишлоқ қурилишида фойдаланиладиган замонавий материаллар ва конструкциялар ишлаб чиқарувчи корхоналарни ҳам кредит билан таъминламоқда.

Қишлоқ жойларида яқка тартибда уй-жой қуриш дастурини амалга оширишда мамлакатимизнинг бошқа банклари – Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки ва «Ипотека банк» акциядорлик-тижорат банки ҳам фаол иштирок этмоқда.

Уй-жойларни намунавий лойиҳалар асосида тайёр ҳолда

топириш шарт билан қуриш борасидаги ҳамма ишлар «Қишлоқ қурилиш инвест» иختисослаштирилган инжиниринг компанияси зиммасига юклаган. Ягона буюртмачи бўлган ушбу компания мамлакатимизнинг барча ҳудудларида ўз филиалларига эга бўлиб, у қишлоқ жойларида уй-жой массивларини сифатли қуриш бўйича ягона сибсатни амалга оширмоқда.

Шу билан бирга, мамлакатимиз ҳудудларида ташкил этилган 900 дан ортиқ янги иختисослаштирилган пудратчи қурилиш ташкилотларида бугунги кунда 20 миң нафарга яқин қурувчи меҳнат қилмоқда, замонавий қурилиш материаллари, конструкциялар, ёғоч пол, дераза панжаралари, том ёпиш ва бошқа материаллар ишлаб чиқарадиган 60 дан зиёд корхона ташкил қилинди. **Кенг қўламли имтиёз ва преференциялар тизими яратилди.**

«Қишлоқ қурилиш банк» кредитлари ҳисобидан яқка тартибда уй-жой қураётган қишлоқ аҳолиси ипотека кредитларини қайтариш ва уларнинг устама фойзаларини қоплашга йўналтириладиган даромад солиқларини тўлашдан озод этилган. Бундан ташқари, улар сотиб олган уй-жойдаги мулк учун ипотека кредитини тўлиқ тўлашга қадар солиқ тўлашдан озод этилди.

Қишлоқ жойларида уй-жой қуришда иштирок этаётган «Қишлоқ қурилиш инвест» инжиниринг компанияси, пудратчи ташкилотлар ва қурилиш материаллари ишлаб чиқарадиган иختисослаштирилган корхоналар барча турдаги солиқлар ҳамда мақсадли давлат фондларига мажбурий ажратмалар, шунингдек, олиб келинаётган қурилиш техникаси ва кичик механизация воситалари учун божхона тўловларини тўлашдан озод этилган.

Бу эса қишлоқ аҳолиси учун қуриладиган уй-жойлар қийматини сезиларли равишда камайтиради имконини бермоқда. Бундай уй-жойларнинг бир квадрат метри шаҳардаги уй-жой қийматидан бугунги кунда ўртача 2 баробар пастдир.

Эътиборингизни яна бир масалага қаратмоқчиман. 2009-2012 йилларда намунавий лойиҳалар асосида уй-жой қуриш бўйича махсус дастурнинг амалга оширилиши натижасида мамлакатимизнинг 159 та қишлоқ туманида 650 та янги қишлоқ уй-жой массиви барпо этилди, умумий майдони 3,2 миллион квадрат метр бўлган 23,6 мингдан ортиқ яқка тартибдаги уй-жой қурилди. Ушбу мақсадларга 1,2 миллиард доллардан зиёд миқдордаги инвестициялар йўналтирилди. Узунлиги 732 километр асфальтланган автомобиль йўллари, мингдан зиёд ижтимоий ва бозор инфратузилмаси объектлари барпо этилди.

Хозирги вақтда мамлакатимизда қишлоқ аҳолисини марказлашган тармоқлар орқали тоза ичимлик суви билан таъминлаш даражаси 75,8 фоизни, табиий газ билан таъминлаш даражаси эса 76,2 фоизни ташкил этмоқда.

Жорий йилда ҳам қишлоқ жойларида уй-жойларни кенг қўламли қуриш ишлари кўзда тутилган. 353 та қишлоқ массиви ҳудудида бошланган қурилиш ишлари жадал давом этирилмоқда. Уларда намунавий лойиҳалар асосида умумий майдони 1,4 миллион квадрат метр бўлган 10 мингта барча қулай шарт-шароитларга эга уй-жой қуриш кўзда тутилган бўлиб, бу ўтган йилга нисбатан 17,5 фоиз кўпдир. Айна пайтда узунлиги 300 километрдан ортиқ ичимлик суви тармоқлари ва 280 километрдан зиёд электр тармоқлари ишга туширилди, қарийб 240 километрлик автомобиль йўллари қурилади, кенг қўламли ижтимоий ва бозор инфратузилмаси яратилди. Бу мақсадлар учун 2013 йилда салкам бир миллиард доллар миқдоридagi инвестиция йўналтирилди.

Қишлоқда қурилиш ҳажми ортиб бораётгани муносабати билан замонавий қурилиш санъати ривожланмоқда, янги иш ўринлари ташкил этилмоқда, аҳоли бандлиги таъминланиб, унинг даромади ва фаровонлиги тобора ошмоқда.

Биз учун айниқса янги асосда мулкдорлар синфи шаклланаётгани, қишлоқларимиз қиёфаси кўз ўнгимизда тубдан ўзгариб бораётгани, одамларнинг маданияти юксалиши, уларнинг турмуш тарзи, онгу тафаккури ва менталитети ўзгараётгани беқийс аҳамиятга эгадир.

Янги ва замонавий шароитларда воғга этаётган, эски турмушнинг барча асоратларидан холи бўлган, ўз келажагига қатъий ишонадиган, юксак билимли, мустақил фикрлайдиган, баркамол ўғил-қизлар ҳақи равишда бизнинг гуруримиздир.

Бундай авлод билан ҳақиқатан ҳам фахрланиш ва энг дадил истиқбол режаларини тузиш мумкин.

Қишлоқ жойларида намунавий лойиҳалар асосида уй-жой қуриш бўйича махсус дастурни амалга оширишда Осие тараққиёт банки, Ислот тараққиёт банки, Жаҳон банки каби қўлаб нуфузли халқаро молия институтлари ва ташкилотлари ҳам фаол иштирок этаётганини алоҳида мамнуният билан таъкидлашни истардим. 2011 йилда Осие тараққиёт банки Директорлар кенгаши томонидан жами 500 миллион АҚШ доллари миқдоридagi «Ўзбекистонда қишлоқ жойларида уй-жойлар қуришни ривожлантириш» лойиҳасини қўп траншли молиялаш дастури маъқулланди. 2012 йилда дастлабки транш доирасида 160 миллион доллар ажратишга бўлса, жорий йилда ушбу маблағнинг 200 миллион долларлик иккинчи транши тақдим этилди.

Фурсатдан фойдаланиб, ушбу юксак минбардан туриб Осие тараққиёт банки ва бошқа халқаро тузилмалар раҳбариятига бизга мазкур стратегик муҳим вазифани амалга оширишда кўрсатаётган қимматли ёрдами учун чукр миннатдорлигимизни изҳор этмоқчиман.

Хурматли конференция қатнашчилари!

Хонимлар ва жаноблар! Ўзбекистонда ишлаб чиқилган ва амалга оширилаётган қишлоқ жойларида яқка тартибдаги уй-жойларни қуриш дастурини мамлакатимизда амалга ошириладиган улкан демократик ўзгариш ва янгиланишлар жараёнларидан айри ҳолда тасаввур этиб бўлмайди.

Бугунги кунда Ўзбекистоннинг биз танлаб олган ижтимоий йўналишида демократик давлат барпо этиш йўлидан жадал илгарилар бораётгани, пухта ўйланган сиёсий, иқтисодий ва ижтимоий ислохотларнинг устувори йўналишлари, тўп ўзгаришларни тадрижий, босқичма-босқич жорий этиш стратегияси танлангани ва изчил амалга оширилаётгани шундан мустақам ва ишончли асос бўлиб хизмат қилмоқдаки, унинг негизда миллий иқтисодиётимиз барқарор ҳамда жадал ривожланмоқда, аҳоли даромадлари ва ҳаёт даражаси муттасил ошиб бормоқда, мамлакатимизнинг халқаро миқёсдаги обрў-эътибори юксалимоқда, деб тўла ишонч билан айтишимиз мумкин.

Бу борада аниқ рақамларни келтирмоқчиман. Глобал молиявий-иқтисодий инқирозга қарамадан, Ўзбекистон иқтисодиёти дунёдаги саноқли давлатлар қатори юксак барқарор ўсиш суръатларига эришмоқда. Сўнгги 6 йилда мамлакатимиз ялпи ички маҳсулотининг йиллик ўсиш суръатлари 8 фоиздан зиёди ташкил этмоқда. Давлат бюджетининг барқарор профити билан бажарилиши, олтин-валюта захирасининг етарлилиги таъминланмоқда. Ташқи қарз ялпи ички маҳсулотга нисбатан 12 фоиздан ошмасдан, пастлигича қолмоқда.

Давлат бюджетининг ижтимоий йўналтирилгани унинг ўзига хос хусусияти бўлиб қолмоқда. Давлат сарф-харажатларининг қарийб 60 фоизи ижтимоий соҳаларни молиялашга, жумладан, 34 фоизи таълим, 15 фоиздан ортиги соғлиқни сақлаш соҳасига йўналтирилмоқда.

Банк тизими ҳам ишончли ва барқарор фаолият кўрсатмоқда. Бугунги кунда банк капиталининг етарлилик даражаси 24 фоизни ташкил қилмоқда ва бу кўрсаткич дунёда умумий қабул қилинган халқаро стандартлардан 3 баробар кўпдир. 2012 йил якуни бўйича банк тизимининг ликвидлиги талаб этилган энг кам даражадан 2 баробар юқори бўлди.

Хар йили янги, замонавий ишлаб чиқариш қувватларини ташкил этиш, фаолият кўрсатаётган корхоналарни модернизация қилиш ва янгилаш бўйича юзлаб ийрик инвестиция лойиҳалари амалга оширилмоқда.

Мамлакатимизда 2000 йилга нисбатан инвестицияларнинг йиллик ўсиши 4 баробар ошди ва сўнгги йилларда ўртача қиймати 12 миллиард долларни ташкил этмоқда. Инвестиция маблағларининг қарийб 78 фоизи – шунга алоҳида эътибор беришингизни сўрадим – ички манбалар ҳисобидан шакллантирилмоқда, жумладан, инвестициялар умумий ҳажмининг 21 фоизини

аҳоли омонатлари ташкил этмоқда.

2012 йилда жами инвестицияларнинг 22 фоиздан ортиги ёки 2,5 миллиард доллардан кўпроғини хорижий инвестициялар ташкил этди. Уларнинг 80 фоизга яқини тўғридан-тўғри чет эл инвестицияларидир. Бу, ўз навбатида, хорижлик инвесторларнинг Ўзбекистонга, мамлакатимизда бизнес учун яратилган шарт-шароитларга ишончи тобора ортиб бораётганидан далолат беради.

Аҳолининг банклардаги омонатлари ҳажми ўтган 2012 йилда 35 фоизга, 2000 йилга нисбатан эса 60 баробар ошди.

Ўзбекистон Республикаси Тикланиш ва тараққиёт жамғармаси ташкил этилди ва айни пайтда унинг капиталга 15 миллиард долларга етди.

Буларнинг барчаси Ўзбекистон ўзи танлаган замонавий демократик ва иқтисодиёти ривожланган давлатлар қаторига кирди, аҳоли учун муносиб турмуш шароити яратиб бериш ва жаҳон ҳамжамиятида муносиб ўрин эгаллаш йўлидан қатъий ишонч билан бораётганини яна бир тасдиқлади.

Қадрли дўстлар! Мазкур анжуман кун тартибига киритилган масалаларни тўлиқ муҳокама этиш, ушбу серқирра муаммонинг барча жиҳатини қамраб олиш имкони йўқлигини барчамиз яхши тушунаимиз.

Қишлоқда уй-жой қурилиши янада ривожлантириш бўйича ўз стратегиямизни шакллантиришда конференция қатнашчилари томонидан бошқа мамлакатларда бу борада тўплаган қимматли тажрибани эътиборга олган ҳолда билдирилган тилак ва тақлифларни эшитиш биз учун жуда фойдали ва муҳимдир.

Шуни алоҳида таъкидлашни истардимки, Ўзбекистон барча халқаро ташкилотлар ва молия институтлари, чет эл банклари ва компаниялари, олимлар ҳамда экспертлар билан ўз олдида қўйган мақсадни рўёбга чиқариш – қишлоқларимиз қиёфасини тубдан ўзгариштириш, қишлоқ аҳолисининг ҳаёт даражаси ва сифатини янада изчил ошириш, уларни ривожланган давлатлардаги стандартларга яқинлаштиришда ҳамкорликни кенгайтиришдан манфаатдордир.

Муҳтарам меҳмонлар ва халқаро конференция иштирокчилари, сизларнинг тимсолингизда, биз, аввало, Ўзбекистонда амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотлар ва мамлакатни модернизация қилиш йўлида эришилаётган ютуқлардан чин дилдан манфаатдор бўлган инсонларни қўриб туришимиз.

Фурсатдан фойдаланиб, Сизларга ўзимнинг чукр хурматим ва самимий миннатдорлигимни яна бир бор изҳор этмоқчиман.

Конференциянинг барча қатнашчиларига анжуман иши самарали бўлишини, азиз меҳмонларимизнинг саховатли Ўзбек заминига ташрифи мазмуни ўтишини ҳамда барчангизга мустақам соғлиқ ва фаолиятингизда муваффақиятлар тилайман.

Эътиборингиз учун раҳмат.

СЎЗ – ХАЛҚАРО КОНФЕРЕНЦИЯ ИШТИРОКЧИЛАРИГА

Жорий йилнинг 16-17 апрель кунлари мамлакатимизда «Замонавий уй-жой қурилиши – қишлоқ жойларини комплекс ривожлантириш ва қиёфасини ўзгариштириш ҳамда аҳоли ҳаётининг сифатини яхшилаш омили» мавзuida халқаро конференция бўлиб ўтди. Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги – ЎЗА Мухбирлари хорижлик меҳмонларнинг айримлари билан суҳбатлашди.

Жолт ЛУКАЧ, Қурилиш компаниялари уюшмаси раиси (Словакия):

– Жаҳоннинг қўлаб мамлакатларидан етакчи олим, мутахассис ва экспертлар, нуфузли халқаро ташкилотлар раҳбарлари ва вакиллари иштирок этган мазкур халқаро анжуман юксак савияда ташкил этилганини алоҳида таъкидламоқчиман. Конференциянинг очилишида Президент Ислот Каримов иштирок этгани ва нутқ сўзлагани халқаро форумнинг нуфузи ва аҳамиятини янада оширди. Давлатингиз раҳбарининг нутқида Ўзбекистонда қишлоқ жойларида аҳоли фаровонлигини юксалтириш борасида изчил амалга оширилаётган кенг қўламли ишлар бераётган юксак самаралар, уларнинг аҳамияти ва мавжуд муаммоларни ҳал қилиш йўллари теран таҳлил қилинди.

Роберт ВИНЕР, «California coalition for rural housing» компаниясининг ижрочи директори (АҚШ):

– Бухоро вилоятида барпо этилган уйларнинг юксак сифати менда унутилмас таассурот қолдирди. Ўзбекистоннинг барча вилоятида бўлгани каби бу ерда ҳам қад ростлаган уйлар жуда чиройли ва яшаш учун қулай экан. Уйларнинг лойиҳаси, пухта ишланган инфратузилмаси, шинам ва ёруғлиги, барча афзаликларга эга экани, жумладан, электр энергияси, иссиқ ва совуқ сув билан таъминлангани менга хар жиҳатдан манзур бўлди. Бундай уй-жойлар лойиҳасида оилавий шароит ва миллий турмуш тарзига хос барча жиҳат эътиборга олинган. Ана шундай қурилиш ишлари мамлакатимизнинг барча туманларида кенг қўламли давом эттирилаётгани таҳсинга сазовор. Ўзбекистон қишлоқларида қуриладиган уйлар лойиҳасини бошқа мамлакатлар ҳам намуна сифатида фойдаланса арзийди.

Уйлар атрофида қад ростлаган савдо, маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари, мактаблар, спорт мажмуалари ҳам эътиборини жалб этди. Буларнинг барчаси қишлоқ аҳолисининг турмуш даражасини юксалтиришга хизмат қилмоқда. Конференциянинг юксак савияда

Рашид ГАЛИЕВ олган сурат.

ташкил этилганини алоҳида таъкидлашни истардим.

Жиҳан Абдул Гаффор АЛМENO-ФЙИ хоним, Миср қишлоқ хўжалиқ вазирлигининг тадқиқотчи маркази бош тадқиқотчиси:

– Президент Ислот Каримов раҳнамолигида қишлоқ жойларида замонавий уй-жойлар қуриш борасида амалга оширилаётган кенг қўламли ишлар халқаро жамоатчилида катта қизиқиш уйғотмоқда. Юксак савияда ташкил этилган, қизиқарли маълумотларга бой бўлган мазкур халқаро конференция

иштирокчиларнинг барчаси учун фойдали бўлди. Айниқса, Президент Ислот Каримовнинг нутқида баён этилган гоят теран фикрлар, илгари сурилган гошлар, келтирилган рақамлар ва маълумотлар менда гоят катта таассурот қолдирди.

Ўзбекистон ўзининг қадимий ва бой тарихи билан дунёга машҳур. Ўзбек деҳриининг жаҳон илм-фани ва маданияти тараққиётига бебаҳо ҳисса қўшган Имом Бухорий, Имом ат-Термизий, Аҳмад Фарғоний, Бурхониддин Марғиноний, Маҳмуд аз-Замашарий

каби буюк сиймолари билан биз ҳам фахрланамиз. Президент Ислот Каримов ташаббуси билан юртингизда қадимий обидаларни тиклаш, таъмирлаш ва асраб-авайлаш борасида амалга оширилаётган кенг қўламли ишлар таҳсинга лойик. Конференция доирасида Самарқанд шаҳрини зиёрат қила олганидан жуда хурсандман.

Чо Хюн ТЭ, Ер ва уй-жой корпорациясининг «Янги шаҳар» лойиҳасини директори (Жанубий Корея):

– Халқаро конференция жуда юксак савияда ташкил этилганини алоҳида

таъ

ИСЛОМ ТАРАҚҚИЁТ БАНКИ ПРЕЗИДЕНТИ АҲМАД МУҲАММАД АЛИНИНГ НУТҚИ

(Боши 1-саҳифада)

Таъкидлаш жоизки, қишлоқ ҳудудларини ривожлантириш бўйича ушбу ташаббуслар минглаб қишлоқ оилаларини замонавий, қўлай, нисбатан арзон уй-жойлар билан таъминлаш, қишлоқ инфратузилмасини модернизация қилиш ва ривожлантириш, тегишли тармоқ ҳамда хизмат кўрсатиш соҳаларининг янада ривожланишини рағбатлантириш, янги иш ўринларини яратиш ва пировард натижада қишлоқларнинг қиёфасини тубдан ўзгартириш орқали уларнинг турмуш шaroитини юксалтиришга хизмат қилмоқда.

Хурматли анжуман иштирокчилари, хонимлар ва жаноблар!

Қишлоқ жойларини комплекс ривожлантириш ташаббуси – бу Ўзбекистонда амалга оширилаётган ислохотлар дастурининг муҳим, ҳал қилувчи қисмидир ва моҳиятига кўра, иқтисодий ислохотларнинг “ўзбек модели” самардорлиги ва изчиллигининг амалдаги яна бир тасдиғидир. Ушбу модель макроиқтисодий ривожланишнинг барқарор юқори суръатларини таъминлаш билан бир қаторда аҳолининг турмуш даражасини юксалтириш, мувозанатли иқтисодий тараққиётга эришиш мақсадларини ўзида муҳимасан этган.

Қишлоқ жойларини комплекс ривожлантириш ташаббуси ишлаб чиқариш қувватларини, шунингдек, мамлакат иқтисодий ва ижтимоий инфратузилмасини модернизация қилиш бўйича кенг қўламли дастурлар билан мутаносиб равишда амалга оширилаётганини алоҳида қайд этиш зарур. Бу, ўз навбатида, Ўзбекистоннинг мувозанатли иқтисодий тараққиёт йўлини танлаганидан далолатдир.

Ўзбекистон аҳолисининг асосий қисми ёшлардан иборат бўлиб, унинг учдан бир қисмини 14 ёшгача бўлган ўғил-қизлар ташкил этади. Бундан ташқари, аҳолининг қарийб ярми қишлоқ жойларида яшайди. Буларнинг барчаси Ўзбекистоннинг умумий ижтимоий-иқтисодий тараққиёти учун қишлоқни модернизация қилиш ва ривожлантириш нечоғли муҳим вазифа эканлигини кўрсатиб турибди.

Ўзбекистон Республикаси раҳбарияти бунчи чукр ҳис этган ҳолда, қишлоқ инфратузилмасини модернизация қилиш ва ривожлантириш, қишлоқ аҳолисининг иқтисодий имкониятларини кенгайтиришга қаратилган дастурларга катта мақдорда инвестициялар йўналтирилмоқда. Шу муносабат билан 2009 йилда махсус давлат банки ташкил этилган ва унинг қишлоқни, жумладан, қишлоқ уй-жойлари ва инфратузилмасини ривожлантириш лойи-

ҳалари учун имтиёзли молиялашдан фойдаланишни таъминлашга салмоқли ҳисса қўшиб келаётганини таъкидлашни истардим. Ушбу ташаббуслар самарасида қишлоқ туманларида аҳоли турмуш даражаси янада юксала бошлади.

Президент Жаҳонб Олийлари!

Хурматли анжуман иштирокчилари, хонимлар ва жаноблар!

Ўзбекистон Республикаси Ислom тараққиёт банкига 2003 йил сентябрда аъзо бўлган. Утган вақт мобайнида Ислom тараққиёт банки гуруҳи молия институтлари томонидан мамлакатга йўналтирилган маблағларнинг умумий қиймати бир миллиард доллардан, лойиҳалари сони ўттиз саккизтадан ошди. Утган йилнинг ўзида банк ва Ўзбекистон ҳукумати соғлиқни сақлаш, энергетика ва қишлоқ ҳўжалиги соҳасида қиймати 227,7 миллион долларлик учта лойиҳа бўйича битим ҳамда институционал ривожланиш грантини имзолади. Ислom тараққиёт банки гуруҳининг фаолияти изчил ва ранг-баранг бўлиб, қишлоқ туманларини, қишлоқ ҳўжалиги, энергетика, транспорт, таълим ва соғлиқни сақлаш соҳаларини ривожлантиришни ўз ичига олади.

Хусусий секторни ривожлантириш бўйича Ислom корпорацияси Ўзбекистонда Ислom тараққиёт банки гуруҳи умумий фаолиятининг узвий қисми сифатида янги лизинг компаниясини ташкил этди. Хусусий секторни ривожлантириш бўйича Ислom корпорацияси қўйида Ўзбекистон тижорат банклари ўртасида тақсимлаш учун 50 миллион АҚШ доллари миқдориде маблағ ажратди. Мазкур лойиҳа мамлакатда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш, янги бизнес-лойиҳаларни, хусусан, қишлоқ ҳудудларида амалга оширишни кўпайтиришга хизмат қилиши лозим.

Яқин йиллар ичида Ўзбекистон ҳукумати билан самарали ҳамкорлигини янада кенгайтириш ва мустаҳкамлашни режалаштирмоқдамиз. Жорий йилда банкимиз қатор муҳим лойиҳалар, чунончи, бир қанча гидроэлектрстанцияларни модернизациялаш, кўплаб ирригация ва дренаж каналларини реконструкция қилиш, Ўзбекистон миллий авиакомпанияси ҳаво кемалари паркинги модернизациялаш лойиҳаларини молиялаш тўғрисидаги масалаларни кўриб чиқишни мўлжалламоқда.

Ислom тараққиёт банки гуруҳи муваффақиятли тажрибамизга асосланган ҳолда, гуруҳнинг Ўзбекистондаги бўлғуси операциялари учун стратегик концепцияни ишлаб чиқиш бўйича мулоқот бош-

лашни режалаштирмоқда. Бу жараён “Аъзо мамлакатлар учун шериклик стратегияси” деб аталади. Бу эса Ислom тараққиёт банки гуруҳининг ўрта мuddатли истикболда Ўзбекистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришдаги иштирокчини кенгайтиришга хизмат қилади.

Негаки, мазкур стратегия манфаатдор томонлар маслаҳатлашувлари билан боғлиқдир. Ушбу халқаро конференция натижалари бу борада муҳим манба бўлиб хизмат қилади. Зеро, ундан стратегик мулоқот давомида фойдаланишимиз мумкин. Қишлоқ туманларини комплекс ривожлантириш ва қишлоқ аҳолиси фаровонлигини янада оширишда жойлардаги эҳтиёжларга эътибор қаратиш Ислom тараққиёт банки гуруҳи томонидан Ўзбекистон учун ишлаб чиқариётган шериклик стратегиясининг муҳим жиҳатларидандир.

Қишлоқ туманларини комплекс ривожлантириш ёшлар бандлигини таъминлашга ва қишлоқ аҳолисининг турмуш даражасини юксалтиришга кўмаклашаётган кичик бизнес тараққиётга ижобий таъсир кўрсатишни таъкидлаш зарур.

Мухтарам Президент Жаҳонб Олийлари! Хонимлар ва жаноблар!

Қишлоқ туманлари ва қишлоқ ҳўжалигини ривожлантириш Ислom тараққиёт банки Ўзбекистонда кўллаб-қувватлаб келаётган асосий йўналишлардан бири бўлиб, бугунги кунда банк томонидан маъқулланган лойиҳалар умумий ҳажмининг 18 фоизини ташкил қилишини маънуият билан таъкидламоқчиман. Ислom тараққиёт банки Ўзбекистонда амалга ошираётган операцияларнинг катта қисми транспорт ва энергетика тармоғи билан бирга қишлоқ туманлари ва қишлоқ ҳўжалигини ривожлантириш сектори ҳиссасига тўғри келмоқда. Бу қишлоқ туманларини модернизация қилиш ва ривожлантириш банкимиз фаолиятининг энг муҳим йўналишларидан эканини кўрсатади. Биз қишлоқ аҳолисининг турмуш даражаси ва иқтисодий имкониятларини оширишга ўз ҳиссамизни қўшаётганимиз, Ўзбекистон Республикаси раҳбарияти билан яқин ҳамкорликда қишлоқ жойларида ижтимоий ҳамда иқтисодий инфратузилмасини модернизация қилиш бўйича эришаётган ютуқларимиз билан фахрланамиз. Қишлоқ туманларида инфратузилма ва қишлоқ ҳўжалиги соҳасидаги лойиҳаларга қўшимча равишда банкимиз қишлоқ аҳолисининг турмуш даражаси ҳамда фаровонлигини яхшилашда муҳим ўрин тутадиган таълим ва соғлиқни сақ-

лаш соҳасидаги лойиҳаларни ҳам молиялаштирмоқда. Таълимга оид лойиҳаларда чекка қишлоқ туманларида 28 мактаб (айни пайтда уларнинг ўн бештаси фаолият кўрсатмоқда) ва беш касб-ҳўнар коллежини қуриш кўзда тутилган.

Ислom тараққиёт банки соғлиқни сақлаш соҳасида фаолият кўрсатаётган тез тиббий ёрдам клиникаларини жиҳозлаш учун янги тиббиёт асбоб-ускуналарини сотиб олишни молиялаштиришга, мамлакат ҳудудларида аҳоли учун тегишли тиббий хизмат кўрсатилишини таъминлашга ўз ҳиссасини қўшди. Онкология хизмати-ни жиҳозлаш лойиҳаси Ислom тараққиёт банкнинг яқинда тасдиқланган янги лойиҳасидир. Лойиҳа доирасида мамлакатдаги 15 ихтисослаштирилган марказ жиҳозланади. Шундай қилиб, юқорида қайд этилган барча лойиҳа Ўзбекистон Республикаси қишлоқ аҳолисининг фаровонлигини барқарор оширишга бевосита ёки билвосита хизмат қилади.

Ислom тараққиёт банки бундан кейин ҳам Ўзбекистон ҳукуматининг қишлоқ жойларида инсон салoҳиятини ҳар томонлама ривожлантириш, қишлоқ аҳолиси турмуш даражасини ошириш ва қишлоқ инфратузилмасини модернизация қилиш борасидаги тахсинга лойиҳа савий-ҳаракатларини кўллаб-қувватлайверади. Бу савий-ҳаракатлар Ўзбекистон иқтисодиётини янада жадал ривожлантиришга хизмат қилишига ишонамиз. Бу, ўз навбатида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислom Каримов Жаҳонб Олийлари раҳнамолигида қишлоқ ҳудудларининг салoҳияти ва ресурсларидан янада самарали фойдаланиш имконини беради. Ўзбекистонда қишлоқ туманларини комплекс ривожлантириш дастурини кўллаб-қувватлашимиз 2013 йилда ишлаб чиқиши ниҳоятга етказиладиган Ўзбекистон билан шериклик стратегиясида ўз ифодасини топади. Ислom тараққиёт банкнинг мамлакат тараққиётга қаратилган лойиҳаларида, жумладан, қишлоқ туманларини комплекс ривожлантириш ташаббусларида қишлоқ аҳолисини кўллаб-қувватлашга иштирок этиши Ўзбекистон учун Ислom тараққиёт банки шериклик стратегияси бўйича истикболдаги мулоқотнинг асосий йўналишини ташкил этади.

Хурматли анжуман иштирокчилари, хонимлар ва жаноблар!

Сўзимнинг якунида марҳаматли Аллоҳдан қишлоқ туманларини ривожлантиришга оид савий-ҳаракатларимиз самарали, мазкур анжуман эса муваффақиятли бўлишини сўрайман.

Эътиборингиз учун раҳмат.

ОСИЁ ТАРАҚҚИЁТ БАНКИ ВИЦЕ-ПРЕЗИДЕНТИ ШИАО ЖАОНИНГ НУТҚИ

(Боши 1-саҳифада)

Ўзбекистонни ривожлантириш давлат стратегияси, 2012-2015 йилларда аҳоли фаровонлигини ошириш стратегиясида қайд этилганидек, салмоқли инвестициялар ва тузилмаларни ислохотлар воситасида ушбу мақсадларга эришишга йўналтирилган.

ОТБнинг Ўзбекистонга оид стратегияси Ўзбекистонни комплекс ривожлантириш ва иқтисодиёти санoатлашган ҳамда диверсификация қилинган замонавий давлатга айлантириш бўйича миллий стратегияси асосида ишлаб чиқилган.

Яқлит ривожланишга эришиш ҳамда қишлоқ билан шаҳар ўртасидаги тафовутни қисқартириш мақсадида ОТБ қишлоқда энергетика, транспорт, сув таъминоти ва канализация тармоқларини яхшилаш, шунингдек, сув ресурсларини бошқаришни тақомиллаштириш бўйича амалий ёрдам кўрсатмоқда.

Президент Ислom Каримов томонидан амалга оширилаётган сийёсий ислохотларни давом эттириш мақсадида бизнинг стратегик ҳамкорлигимиз хусусий секторни ривожлантиришга, самарали бошқарувни рағбатлантиришга ҳамда техник билим ва хизматлар кўрсатишга қаратилган.

Ўзбекистон билан ҳамкорлигимиз тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Бунинг инвестицияларнинг умумий ҳажми 8 миллиард доллардан ортқ бўлган 47 лойиҳа мисолида ҳам кўриш мумкин. Бунда ОТБ томонидан молиялаштириш миқдори 3,5 миллиард долларга тенг бўлиб, лойиҳалар қийматининг қарийб ярмини ташкил этади. ОТБ Ўзбекистоннинг энергетика, йўл инфратузилмаси, молиявий секторини модернизация қилиш ва янгилаш билан боғлиқ муҳим лойиҳаларда, шунингдек, мамлакатнинг санoат салoҳиятини ривожлантиришда фаол иштирок этаётганидан фахрланамиз.

Президент Ислom Каримов ташаббуси билан 2009 йилда амалга оширила бошланган уй-жой қурилиш дастури миллий ривожланиш стратегиясининг, айни пайтда ОТБ ва Ўзбекистоннинг ҳамкорлик стратегиясининг муҳим йўналиши ҳисобланади.

Ушбу дастур Ўзбекистон билан ОТБ ўртасида жадал ривожланиётган ҳамкорликка яққол мисол бўла олади. Дастур доирасидаги биринчи лойиҳа 8,5 минг қишлоқ оиласига турмуш шaroитини яхшилаш имкониятини берди. Айни пайтда 850 пудратчига кўмак кўрсатилиб, бутун мамлакат бўйича қишлоқ аҳолиси учун 100 минг иш ўрни яратилди.

Ҳар бир қишлоқ массивида чакана савдо ва хизмат кўрсатишни ташкил қилиш учун жойлар ажратилган. Электр, газ ва сув билан ишончли таъминлаш орқали касаначиликни ривожлантириш учун кенг имкониятлар яратилган. Бош режа асосида атроф-муҳит учун мақбул янги қури-

лиш технологиялари ва материалларидан фойдаланиб барпо этилган замонавий уй-жойлар қурилиш санoатини ривожлантиришни рағбатлантириш ҳамда ўзбек тадбиркорлари ва мазкур соҳалар учун қўшимча имкониятлар яратади. Ушбу имкониятлар ҳукуматнинг қишлоқ тадбиркорлари учун кредитлаш ва молиялаштириш тизимини тақомиллаштиришга қаратилган савий-ҳаракатларининг амалдаги ифодасидир.

Бундай инновацион ва ноёб дастур доирасидаги ҳамкорлик ОТБ тарихида илк бор амалга оширилмоқда. Қатор янги ёндашувлар ва ечимлар давлат инвестицияларининг, шунингдек, қишлоқ ҳудудларини ривожлантириш бўйича янги механизмларнинг самардорлигини ошириш мақсадида ишлаб чиқилган. Бунга қуйидаги илгор механизмлар киради: ижтимоий ҳимояга муҳтож аҳоли қатламлари имкониятларини кенгайтириш; пудратчилар – кичик бизнес субъектлари учун тендер савдоларини ўтказиш бўйича содда ва тушунарли қоидаларни ишлаб чиқиш, шунингдек, савдоларни ўтказиш самардорлигини ошириш. Бу турдаги илк дастурнинг амалга оширилиши ўзбек ёшларига миллий ривожланиш дастурида фаол иштирок этиш, касб кўникмаларини ривожлантириш ва дастурнинг кафолатланган ютуқларига ўз ҳиссасини қўиш имконини беради.

2011 йилнинг сентябрида ОТБ қишлоқ жойларида уй-жой қурилиш бўйича давлат дастурини кўллаб-қувватлаш мақсадида 500 миллион АҚШ доллари миқдоридеги кўп йиллик инвестиция дастурини тасдиқлади. Қишлоқни комплекс ривожлантириш бўйича уй-жой дастури учун принципал вазифани ўз ичига олади:

- биринчидан, 2015 йилгача бўлган даврда қишлоқ аҳолисига 50000 ипотека кредитлари ажратилишини кўллаб-қувватлаш;
- иккинчидан, маҳаллий бошқарув органларининг қишлоқ жойларини ривожлантириш борасидаги имкониятларини кенгайтириш;
- учинчидан, қишлоқ жойларига инвестиция киритилишини рағбатлантириш ва кичик бизнес ривожига кўмаклашиш.

Дастур аҳолини янги ва замонавий уй-жой, яхшиланган инфратузилма ва ижтимоий хизматлар, ипотека кредитлари билан таъминлаш борасида ёрдам кўрсатади. Айни пайтда у маҳаллий қурилиш секторини ривожлантиришга кўмаклашда, шифоқорлар, ўқитувчилар ва бошқа касб эгалари учун қишлоқ жойларининг жозибадорлигини ошириш, шунингдек, бу жараёнда янги иш ўринлари яратишига ўз ҳиссасини қўшади.

Янги уй-жойлар замонавий дизайн ва қўлайликларга эга, электр ва сув билан таъминланган. Янги ўйлар қишлоқ жойларида юқори уй-жой стандартларини ўзиде акс эттиради, оилалар, айниқса, хотин-

қизлар учун юксак даражадаги қўлайликлар ва шарт-шaroитларни таъминлаш имконини беради.

Бундан ташқари, янги уй-жойлар қишлоқлар кўрқига кўрк қўшади. Болалар боғчаси, мактаблар ва врачлик пунктлари бевосита яқин атрофда жойлашгани ҳам аҳоли учун катта қўлайликлар яратади. Шунингдек, кичик бизнес субъектлари яқин атрофда ташкил этилади. Янги ўйлар билан бир вақтда коммунал инфратузилма ҳам барпо этилмоқда. Транспорт ва бошқа жамоат хизматларидан фойдаланиш имкониятлари пухта ўйланган.

Бундай замонавий шaroит қишлоқларда оилавий ҳаётнинг янги мезонларини белгилаш имконини беради. Шунки маънуият билан таъкидламоқчиман, дастур мамлакатнинг ҳар бир ҳудудиде қишлоқ аҳолиси манфаатларини таъминлашга хизмат қилади.

Дастурда, шунингдек, ўртача даромади учунча юқори бўлмаган оилаларга ҳам узoқ мuddатли ипотека кредити бериш кўзда тутилган. Ёш оилалар, нотўғис оила; серфарзанд оилалар; шунингдек, имконияти чекланган шахслар яшайдиган оилалар – буларнинг барчаси дастурда иштирок этади.

Сифатли таълим ва тиббий хизмат кўрсатиш учун зарур бўлган ўқитувчилар ва шифоқорлар, айни пайтда иш жойларини ташкил этадиган тадбиркорлар ҳам дастурнинг мақсадли иштирокчилари сирасига киради.

Қишлоқ жойларида уй-жой қуриш дастури катта самара беради: ҳар йили қарийб 1000 қишлоқ пудратчисига бизнес учун имкониятлар яратилади, 100 мингта яқин иш ўринлари ташкил этилади.

Янги қишлоқ массивларида кичик бизнесни ривожлантириш янада рағбатлантирилади, умуман, қишлоқ жойларида очиладиган иш ўринларининг 50 фоиздан ортиги ана шу массивлар ҳиссасига тўғри келади. Ҳар бир янги қишлоқ массиви чакана савдо ва хизмат кўрсатиш шохобчаларига эга бўлади. Электр қуввати, газ ва сув билан таъминланган ҳар бир янги хонадонда касаначиликни ташкил этиш учун янги имкониятлар очилади. Ҳар йили кичик бизнес ва касаначиликка оид 3 мингта яқин субъект, шунингдек, 15 мингтагача иш ўринлари ташкил қилиниши мумкин.

Режалаштирилаётган янги массивлар, ўйларнинг замонавий қиёфаси, янги қурилиш технологиялари ва материаллари, шунингдек, экологик жиҳатдан оқилona қурилиш ечимлари қурилиш секторини ривожлантиришга кўмаклашда ҳамда тадбиркорлик ва санoатни ривожлантириш учун қўшимча имкониятлар яратади. Ушбу дастурнинг самардорлиги тобора ошмоқда. Энг яхши халқаро стандартлар асосида “электрон ҳукумат” тизимини ривожлантириш бўйича қўри-

ётган чора-тадбирлар гоят долзарб аҳамиятга эга. Ушбу дастурни тўлиқ кўллаб-қувватлаётган ОТБ яқинда Ўзбекистонда электрон ҳукумат стратегиясини жорий этишни кўллаб-қувватлашга техник кўмаклашиш дастурини тасдиқлади. Бу йўналишдаги фаолият қишлоқда уй-жой қурилиш дастурининг истикболда ҳам самардорлигини янада оширишга хизмат қилади.

Келажакни назарда тутган ҳолда, шунки ишонч билан айтиш мумкинки, ОТБнинг Ўзбекистон билан ҳамкорлиги мутаносиб тараққиётга эришиш йўлида иқтисодиётни изчил диверсификация қилишни давом эттириш имконини беради. ОТБ Ўзбекистон билан қуйидаги соҳаларда ҳамкорлик қилади:

- энергетикани ривожлантириш, жумладан, арзон нарҳдаги электр қуввати билан таъминлаш учун қуёш энергиясини фойдаланишни кенгайтириш;
- сув таъминоти, канализация ва қаттиқ маиший чиқиндиларни қайта ишлаш тизимларини яхшилаш;
- қишлоқ ҳўжалиги самардорлигини яхшилаш ва фермер ҳўжалиқлари даромадларини ошириш мақсадида ирригация тизимларини тиклаш;
- бозорларга чиқиш имкониятларини ошириш учун автомобиль ва темир йўллар қуриш ва кенгайтириш;
- микро ва макро бизнес учун молиявий ресурслардан фойдаланиш имкониятларини яхшилаш.

Биз Ўзбекистон раҳбарияти билан ҳамкорликда, ривожланишнинг устувор йўналишлари бўйича, жумладан, мамлакат санoатини модернизациялаш дастури бўйича, шунингдек, қишлоқ билан шаҳар аҳолиси даромадлари ўртасидаги тафовутни қисқартириш бўйича иш олиб бормоқдамиз.

Президент Ислom Каримов раҳнамолигида Ўзбекистонда қишлоқ жойларини комплекс ривожлантириш юзасидан амалга оширилаётган ислохотлар барқарор ва мувозанатли иқтисодий ўсишни, шунингдек, узoқ мuddатли истикболда одамлар фаровонлигини оширишни таъминлашга хизмат қилади.

Бу эса Ўзбекистоннинг барқарор ва мувозанатланган ривожланишини таъминлаш учун зарур бўлиб, мамлакатнинг юксак даромадли давлатлар қаторида жой олишида муҳим аҳамият касб этади.

ОТБ Ўзбекистон билан янада яқинроқ ҳамкорлик қилишдан манфаатдордир. Биз бундан бунён ҳам иқтисодиётни диверсификация қилиш, хусусий секторни ривожлантириш ва янги иш ўринларини ташкил этиш масалаларида Ўзбекистон билан ҳамкорлик қилишга тайёригимиз.

Мен самимий меҳмондўстлик ва ушбу муҳим халқаро анжуман юқори савидада ташкил этилгани учун Ўзбекистон Президенти алоҳида миннатдорлик изор этмоқчиман.

Президентимиз ташаббуси билан ташкил этилган «Замонавий уй-жой қурилиши – қишлоқ жойларини комплекс ривожлантириш ва қиёфасини ўзгартириш ҳамда аҳоли ҳаётининг сифатини яхшилаш омилли» мавзусидаги халқаро конференция иштирокчилари 16 апрель кунин Самарқанд, Бухоро ва Тошкент вилоятларида бўлиб, қишлоқлар қиёфасини тубдан ўзгартириш, намунавий лойиҳалар асосида замонавий уй-жойлар барпо этиш борасида амалга оширилаётган кенг қўламли ишлар, янги аҳоли пунктларидаги ижтимоий соҳа, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик объектлари билан танишдилар, юртдошларимиз билан суҳбатлашдилар.

ЮРТИМИЗНИНГ ЯШНАЁТГАН ЗАМОНАВИЙ ҚИШЛОҚЛАРИ ҚИЁФАСИ ВА АҲОЛИ ТУРМУШ СИФАТИНИНГ ОШИБ БОРАЁТГАНИГА БАРЧАНING ҲАВАСИ ҚИЛОҚДА

Мустақиллик йилларида қишлоқларда келажакка ишонч, ватанга меҳр, бунёдкорлик туйғуси, қолаверса, яратилаётган шaroит боис қишлоқларимиз жамоли тобора кўркамлашиб бораётди. Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йилда бошланган ва кенг қўлаб касб этган бунёдкорлик ва ободончилик ишлари қишлоқларимиз қиёфасини тубдан ўзгартириш, аҳоли фаровонлигини оширишга хизмат қилмоқда. Президентимизнинг 2009 йил 3 августдаги “Қишлоқ жойларда уй-жой қурилиши қўламини кенгайтиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги Қарорига мувофиқ ўтган даврда улкан бунёдкорлик ишлари амалга оширилди.

Самарқанд вилоятида ҳам ўтган йиллар давомида барча шарт-шaroит ва қўлайликларга эга 2300 дан зиёд уй барпо этилиб, аҳолига узоқ мuddатли, имтиёзли кредитлар асосида берилди. Жорий йилда вилоятнинг 30 та қишлоқ массивида намунавий лойиҳалар асосида 1050 та уй-жой бунёд этилади.

Халқаро анжуман иштирокчилари Окдaрб туманидаги Қирқдархон ва Самарқанд туманидаги Обод турмуш маҳалларарида бўлдилар. Қирқдархон қишлоғида 2010 йилда 20 та, 2011 йилда 69 та, 2012 йилда 169 та янги уй барпо этилиб, ўз эгаларига топширилди. Ушбу уй-жойлар одамлар ҳаёт сифати ва фаровонлигини юксалтиришга хизмат қилмоқда. Намунавий лойиҳалар асосида барпо қилинган қишлоқ хонадонларини ўз кўзи билан кўрган хорижлик экспертлар ҳам бунки эътироф этишди.

— Замонавий қишлоқ хонадонларини кўриб, Президент Ислom Каримов раҳбарлигида мамлакатнингизда қишлоқ ва шаҳар ўртасидаги тафовутни йўқотиш борасида улкан ишлар қилинаётганига гувоҳ бўлдим, — дейди **Хитойнинг Янжоу шаҳри қишлоқ ҳўжалигини режалаштириш бошқармаси директори ўринбосари Чжу БОПИН**. — Айтиш жоизки, намунавий лойиҳалар асосида қурилган бундай уй-жойлар қишлоқ аҳоли турмуш даражасининг янада юксалишига хизмат қилади. Шаҳардан қолшимайдиган шинам, раво ва текис йўллар, маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари табиий газ, электр ва ичимлик суви узлуқсизлиги бундай қишлоқларга янада замонавий тус берган. Асосийи эса бу каби ўйларни харид қилиш учун ҳукуматнинг томонидан фуқароларга имтиёзли кредит бериш механизми ишлаб чиқилган мамлакатнингизда халқ фаровонлиги йўлида улкан ишлар қилинаётганидан далолат беради. Шу боис, Ўзбекистонда бу соҳада амалга оширилаётган ислохотлардан бошқа хориж давлатлари ўрнат олса арзийди.

Самарқанд туманидаги Обод турмуш маҳалласида эса намунавий лойиҳалар асосида ўтган уч йил давомида 350 дан зиёд замонавий уй-жой бунёд этилиб, аҳолига тайёр ҳолда топширилди.

— Қишлоқ ҳудудларида барпо этилаётган бу каби замонавий уй-жойлар нафақат мени, балки бошқа хорижлик экспертларини ҳам ҳайратга солди, — дейди **Эстониянинг «Seve Ehituse AS» компанияси ижрочи директори Вело ЭННИСТЕ**. — Пойдевори мустаҳкам, кенг ва ёруғ, баланд шифтли хоналар кўзни қувонтиради. Асосийи, ана шундай майдон кенг, барча маиший қўлайликларга эга ўйларда яшаётган юртдошларингизга ҳавасим келди. Бунёдкор, шихоатли ва меҳнатсевар халқингизнинг амалга ошираётган бундай хайрли ишлари тахсинга лойиқ.

